

Huvudman

VÄXJÖ KOMMUN

kommunstyrelsen@vaxjo.se

Beslut

Datum 2025-10-17

Dnr SI 2024:10108

Sida 1 (6)

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Braås skola F-3 i Växjö kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 11 april 2025.

Beslut

Skolinspektionen avslutar ärendet.

Om ärendet

Skolinspektionen har våren 2025 genomfört en tillsyn av Braås skola F-3 i Växjö kommun. Tillsynen har omfattat bestämmelser gällande garanterad undervisningstid, svenska som andraspråk, extra anpassningar och särskilt stöd.

Skolinspektionen har den 11 april 2025 beslutat att förelägga Växjö kommun att senast den 1 oktober 2025 vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande garanterad undervisningstid, svenska som andraspråk och särskilt stöd.

Växjö kommun har den 1 oktober 2025 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet. Skolinspektionen har den 7 oktober 2025 genomfört en kompletterande telefonintervju med rektorn.

Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om Växjö kommun har följt föreläggandet samt om påtalade brister har avhjälpats.

Motivering av beslutet

Garanterad undervisningstid

Skolinspektionens tidigare beslut

Skolinspektionen konstaterade i beslut den 11 april 2025 att huvudmannen inte uppfyllde författningarnas krav avseende att eleverna i årskurs 1–3 på Braås skola F-3 gavs sin garanterade undervisningstid. Skolinspektionens utredning visade att huvudmannens fördelning av undervisningstiden inte överensstämde med den nationella timplanen för grundskolan. Av timplanen framgick att det i ett flertal ämnen i lågstadiet fördelades mindre

undervisningstid än vad som anges som minst antal garanterade undervisningstimmar enligt nationell timplan.

Skolinspektionens utredning visade vidare att eleverna i årskurs 3 i samband med simundervisning gick miste om undervisningstid då undervisningstid togs till transport till och från simhall. Eleverna kompenserades inte fullt ut för bortfallen undervisningstid och fick därmed inte sin garanterade undervisningstid.

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av huvudmannens redovisning framgår i huvudsak följande. Huvudmannen har säkerställt att timplanens fördelning av undervisningstid omfattar minst det antal undervisningstimmar som eleverna är garanterade utifrån 10 kap. 4–5 §§ skollagen. Efter säkerställande av timplanen har huvudmannen lagt in undervisningstiden i läsårets schema för eleverna. Av den timplan som huvudmannen inkommit med framgår att korrekt antal undervisningstimmar fördelas i samtliga ämnen.

Av huvudmannens redovisning framgår vidare att eleverna i årskurs 3 har simundervisning under tio veckor, på tisdagar kl. 11:15-13:30. Av bifogat schema framgår att eleverna vid dessa tillfällen har lektion i idrott och hälsa samt svenska/svenska som andraspråk. Av huvudmannens redovisning samt bifogad timplan framgår att huvudmannen tagit höjd för det bortfall av 50 minuter undervisning i svenska/svenska som andraspråk på tisdag eftermiddag som följer av simundervisningen och att eleverna nu ges rätt undervisningstid.

Rättslig reglering

Av 10 kap. 4 och 5 §§ skollagen framgår att den totala undervisningstiden för varje elev i grundskolan ska vara minst 6 890 timmar samt vilka ämnen undervisningen ska omfatta.

Av 9 kap. 4 § skolförordningen framgår att huvudmannen efter förslag från rektorn beslutar om fördelning mellan årskurserna av undervisningstiden.

Enligt 9 kap. 3 § skolförordningen finns bestämmelser om fördelning av den garanterade undervisningstiden (timplan) i bilaga 1 till skolförordningen. I bilaga 1 till skolförordningen anges för varje ämne och stadium den undervisningstid i timmar som elever i grundskolan minst har rätt till.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten nu uppfyller författningarnas krav. Skolinspektionen bedömer därför att föreläggandet följts och bristen avseende att ge

eleverna sin garanterade undervisningstid är avhjälpt. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Svenska som andraspråk

Skolinspektionens tidigare beslut

Skolinspektionen konstaterade i beslut den 11 april 2025 att Braås skola F-3 inte levde upp till författningarnas krav gällande undervisning i ämnet svenska som andraspråk. Utredningen visade att undervisning i svenska som andraspråk inte anordnades för alla elever som bedömts vara i behov av det då undervisningen enbart utgick ifrån kursplanen för svenska för samtliga elever.

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av huvudmannens redovisning framgår i huvudsak följande. Huvudmannen har upprättat en arbetsrutin för att identifiera, kartlägga och skapa beslutsunderlag för elever som är i behov av att läsa svenska som andraspråk. Rutinen har gjorts i samråd med pedagoger på Braås skola med svenska som andraspråkskompetens samt verksamhetsutvecklare på utbildningsförvaltningen. Huvudmannen har bifogat rutinen i sin redovisning och av den framgår att eleverna ska ges integrerad undervisning i svenska som andraspråk med handledning.

Skolan använder ett gemensamt kartläggningsmaterial och har i samarbete med verksamhetsutvecklare tagit fram en utbildningsinsats för kartläggningsmaterialet för pedagoger på Braås skola med svenska som andraspråkskompetens. Dessa pedagoger är ansvariga för att tillsammans med mentorer genomföra kartläggningar av elever. Utvärdering av utbildningsinsatsen ska genomföras i november 2025.

I en kompletterande intervju uppger rektorn att skolan i nuläget inte har någon elev som läser svenska som andraspråk och att den elev som förra läsåret bedömts vara i behov av det nu går i årskurs 4. Rektorn uppger vidare att det finns en lärare med svenska som andraspråkskompetens som ges fortbildning av verksamhetsutvecklarna och som ska handleda och stötta övriga lärare i undervisningen i svenska som andraspråk i lågstadiet. Rektorn uppger att elever som framgent bedöms vara i behov av undervisning i svenska som andraspråk ska ges det integrerat i sin ordinarie klass.

Rättslig reglering

Av 10 kap. 4 § skollagen framgår att undervisningen ska omfatta bland annat ämnet svenska eller svenska som andraspråk.

Av 10 kap. 8 § skollagen framgår att en kursplan ska gälla för varje ämne.

I 5 kap. 14 § skolförordningen anges att undervisning i svenska som andraspråk ska, om det behövs, anordnas för elever som har ett annat språk än svenska som modersmål, elever som har svenska som modersmål och som har tagits in från skolor i utlandet, och invandrarelever som har svenska som huvudsakligt umgängesspråk med en vårdnadshavare. Rektorn beslutar om undervisning i svenska som andraspråk för en elev.

I 5 kap. 15 §§ skolförordningen anges att undervisning i svenska som andraspråk ersätter undervisning i svenska. Svenska som andraspråk får därutöver anordnas 1. som språkval i grundskolan, 2. inom ramen för skolans val.

I kursplanen för svenska som andraspråk anges syfte och centralt innehåll samt kriterier för bedömning av kunskaper (Lgr22, 5 Kursplaner, svenska som andraspråk).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Växjö kommun brutit mot bestämmelserna när det gäller att ge de elever som bedömts vara i behov av undervisning i svenska som andraspråk det.

Skolinspektionen konstaterar att det i utredningen framkommer att det nu inte finns elever som bedömts vara i behov av undervisning i svenska som andraspråk. Det framkommer vidare att det på skolan finns lärare med svenska som andraspråkskompetens och att elever som framgent bedöms vara i behov av undervisning i svenska som andraspråk ska ges detta. Skolinspektionen bedömer därför att åtgärder vidtagits och bristen avseende svenska som andraspråk är avhjälpd. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Särskilt stöd

Skolinspektionens tidigare beslut

Skolinspektionen konstaterade i beslut den 11 april 2025 att det fanns brister i skolans arbete med att ge alla elever särskilt stöd i enlighet med beslutat åtgärdsprogram. Av utredningen framgick att det fanns elever som inte gavs särskilt stöd i den omfattning som i elevens åtgärdsprogram angavs vara behövligt för att eleven skulle uppnå kriterierna för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas.

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av huvudmannens redovisning framgår i huvudsak följande. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd beslutar rektor att ett åtgärdsprogram ska upprättas. I programmet anges tydligt vad som ska göras, hur och när insatserna ska ske samt vem som ansvarar för genomförandet. Vid upprättande av nya åtgärdsprogram och vid uppdateringar av redan pågående åtgärdsprogram har skolan klargjort vem som ansvarar för att genomföra de insatser som anges i elevernas åtgärdsprogram.

Av huvudmannens redovisning framgår vidare att den som ansvarar för insatsen inte per automatik är specialläraren utan att valet av ansvarig alltid ska grunda sig i en bedömning av elevens behov och insatsens karaktär. Ansvar kan därför även tilldelas klasslärare, resurspersonal eller annan personal med relevant kompetens.

Rektorn uppger i kompletterande intervju att fyra elever på skolan är i behov av särskilt stöd och har aktiva åtgärdsprogram. Dessa elever ges enskild stöttning i form av lästräning och/eller stödundervisning i matematik enligt beslutat åtgärdsprogram. Enligt rektorn har en av dessa elever även en elevassistent enligt beslutat åtgärdsprogram. Rektorn uppger vidare att skolan har förtydligat i åtgärdsprogrammen vem som ska genomföra stödet och när, även vid de tillfällen eleven ges stöd och extra träning av en annan person än specialläraren. En elev kan exempelvis ges lästräning fem dagar i veckan, tre gånger i veckan av speciallärare och två dagar i veckan av en lärare eller resursperson med relevant kompetens. Vem som gör vad och i vilken omfattning beror enligt rektorn på elevens behov och insatsens art.

Rättslig reglering

I 3 kap. 9–10 §§ skollagen anges att av ett åtgärdsprogram ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. För en elev i grundskolan ska det särskilda stödet ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att uppfylla de kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten nu uppfyller författningarnas krav. Skolinspektionen bedömer därför att föreläggandet följts och bristen avseende särskilt stöd är avhjälp. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Hilda Sjöberg

Beslutsfattare
Signerat av: Hilda Sjöberg

X Elsa Widerberg

Föredragande
Signerat av: Elsa Widerberg

I ärendets slutliga handläggning har även utredare Isabelle Vesterlund medverkat.